גמ' לֵימָא מֵהָכָא: **יַעֲקֹב יַעֲקֹב מַמְקוֹמוֹ.** שֶׁהֲרֵי מִנְּיָנוֹ שֶׁקָּרְאוֹ הַקָּבָ"ה יַעֲקֹב אַחַר זְחָלוֹ בְּדַרְכּוֹ לְמַגֵּיס שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הֵנֵנִי (בראשית מו): **הֵנֵנִי עוֹשֶׂה חֶדֶשׁ.** כְּתַב עַל מְזוּזוֹת לְשׁוֹנוֹת כְּתִיב: **בְּאָחְלָה אֶת נַחֲלָה.** לְמַגֵּי מִדִּינָתוֹ שֶׁמֵּאֶרֶץ חֶרֶס הָיָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּעֵבֶר הַנָּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם (יהושע כד) וְאוֹמֵר עַל חֶרֶס הַזְּהוֹרִים אֲשֶׁר בְּחֶרֶס (ישעיהו כד): **אֹ כִּי הַמְּן גּוֹיִם** (שם יז): **אֲרִי.** לְשׁוֹן יְחִיד מִשְּׁמוֹ שֶׁכָּתוּב: **מִסְדַּר שְׁנֵיהֶם.** לְמַעֲיֵקְרָא שֶׁאֵר מִכָּתִי בּוֹ הֵיוּ שְׁמוֹ מִסְדָּרִים וְשֶׁמּוֹת מִסְדָּרִים

הַדֵּרֶן עָלָךְ מֵאֵימָתַי

הָיָה קוֹרֵא בְּתוֹרָה. פְּרָשַׁת ק"ש: **וְהִגִּיעַ זְמַן הַמִּקְרֶא.** זְמַן ק"ש: **בְּפָרָקִים.** בֵּין שֶׁהַפְּסָקוֹת וְלִקְמָן מִפְרָשׁ לָהּ בְּמַתְנִיתִין בֵּין שֶׁיֵּשׁ פְּרָשָׁה לְשֵׁנִיָּה בֵּין שֶׁיֵּשׁ לְמַעְלָה כו': **שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הַכָּבוֹד.** שׁוֹאֵל בְּשָׁלוֹם אָדָם נִכְבָּד שֶׁרְאוּי לְהַקְדִּים לוֹ שָׁלוֹם: **וּמֵשִׁיב.** שָׁלוֹם אַף הַקְּדִימוֹ לוֹ. וּבְגְמָרָא פָּרִיךְ כֵּיוָן דִּשְׁוֹאֵל פְּשִׁיטָא דְּמֵשִׁיב: **וּבְאַמְצַע.** בֵּאֶמְצַע הַכָּרָכָה לֹא הִפְרִישָׁה: **מִפְּנֵי הִילָּחָה.** לְפִי שֶׁהוּא יָרֵא מִפְּנֵי שֶׁלֹּא יְהַרְגְּהוּ אֶלָּא מִפְּנֵי הַכָּבוֹד לָמָּה לִי: **ר"י.** בְּגְמָרָא מְפָרֵשׁ פְּלוּגְתַּיְיהוּ: **כֵּן וְיֹאמַר לְמַפְרֵעַ וְיֵלֵךְ לוֹ יִפְסִיק.** בְּגְמָרָא (ד' יד.) מְפָרֵשׁ טַעְמֵיהּ: **וְהֵיכָא אִם שָׁמוּעַ נוֹהֵג כֵּן כָּיוֹם כֵּן בַּלַּיְלָה.** דִּמְשַׁמְעֵי לֵיהּ מִתַּלְמוּד תּוֹרָה דִּכְתִיב (דברים יא) וְלִמַּדְתֶּם אוֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם: **וְיֹאמַר הֵינוּ נוֹהֵג אֶלָּא כֵּיוֹם.** דִּמְשַׁמְעֵי לֵיהּ מִדִּכְתִיב וְדִבַּרְתָּ בָּם (שם ו) פָּרַט לִכְשָׁכַב וְדִכְתִיב בָּם (שם) לְרַבּוֹת לַיְלָה (שבת ד' מ:): **גמ'** מִצְוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה. מֵהֵיכָא מִתְכַּוֵּין לָהֶם בִּשְׁעַת מִצְוָתָן וְתִפְקַע מִצְוָתוֹ לְכַתְּחִלָּה מִדְּאִי לָא כַּוֵּין לָא יָצָא וְהָא מִצְוָה בְּעָלְמָא הִיא וְקָתָנֵי: **כְּגוֹן קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה.** דְּאִי לָא כַּוֵּין לָא יָצָא וְהָא קָתָנֵי: **תּוֹקֵעַ לְשֵׁם מִצְוָה.** אֲבָל לְשֵׁם דָּבָר אַחֵר לֹא יָצָא: **וְקוֹרֵא בַּתּוֹרָה.** אֲבָל לְשֵׁם דָּבָר אַחֵר לֹא יָצָא: **וְנוֹתֵן צְדָקָה.** אֲבָל לְשֵׁם דָּבָר אַחֵר לֹא יָצָא: **וְאוֹכֵל מַצָּה בְּלֵיל הַפֶּסַח.** אֲבָל לְשֵׁם דָּבָר אַחֵר לֹא יָצָא: **וְשׁוֹמֵעַ שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.** אֲבָל לְשֵׁם דָּבָר אַחֵר לֹא יָצָא: **וְנוֹטֵל לוּלָב בְּסוּכּוֹת.** אֲבָל לְשֵׁם דָּבָר אַחֵר לֹא יָצָא: **וְשׁוֹמֵעַ מְגִלָּה בְּפוּרִים.** אֲבָל לְשֵׁם דָּבָר אַחֵר לֹא יָצָא: **וְהָא אִם כַּוֵּון לִבּוֹ יָצָא.** דִּיְרוּשְׁלְמִי מַמְרִיחִין (ו) בִּרְכוֹת אֵינָן מְעַכְּבוֹת לְמַעְלָה מִיָּדָן וְלִמַּטָּה מִיָּדָן מְעַכְּבוֹת וְאֵין מְעַכְּבוֹת הֵן בִּרְכוֹת אֵינָן מְעַכְּבוֹת. וְ"ל לְהָתָם מִיֵּירֵי בִּלְבַד לְדִבֵּק נַמִּי דְּקָתָנֵי אָמַר לָהֶם הַמְּמוּנֶה: **וּבְאַמְצַע שׁוֹאֵל מִפְּנֵי וּבוֹ'.** וּפְסַק רַבֵּינוּ שֶׁמְּעַיֵּן דְּמִקְּמוֹ שֶׁאֵסוּר לִפְסֹק לְמַטֵּה לְמִדְּבָר אֶפְשָׁר וְכֵן מִמְּעַט מִתּוֹךְ מַתְנִיתִין. וְדִירוּשְׁלְמִי קָאָמַר אֶפְשָׁר נִמְמַע אֶפְסוֹק רַב הוּנָא בְּשֵׁם רַב יוֹסֵף אָמַר וְדִבְרֵי שְׁנֵיהֶם כְּמִכָּאן שֶׁיֵּשׁ לָךְ רְשׁוּת לְדַבֵּר בַּיְנֵיהֶם. וְהֵיינוּ נַמִּי דְּאָמְרֵי בְּפ"ק דְּיוֹמָא (דף יט:) וְדִבְרֵי בְּשֵׁם רַב יוֹסֵף אָמַר רַב הוּנָא בְּתִפְלָה פִּירוּשׁ שֶׁאֵין מַפְסִיקִין בָּהּ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד: **בְּקוֹרֵא** לְהַגִּיהַ. פִּירֵשׁ בְּקוּנְטְרֵס שֶׁאֵין מַתְכִּוֵּין לִקְרוֹת. תִּימָה לְכְתִי הָא קָא קָרֵי. ע"כ גְּרִיסָאָ בְּקוֹרֵא לְהַגִּיהַ שֶׁאֵינוֹ קוֹרֵא לְתִיכּוֹת לְהַלְכָתָן וְכִנְקוּדָתָן אֶלָּא כְּתִיקּוּנָן קָרֵי כְּדֵי לְהַגִּין מִטָּעוּת וְיִתְרוֹת כְּמוֹ לְטַטְפֵת וּמְזוּזוֹת וְאִם כֵּוֵון לִבּוֹ לְמַה דּוֹקָא אֶלָּא לְגוֹמֵר לִקְרוֹת כְּדֵין כְּנִקּוּדָתָן וְכִהְלָכָתָן:

וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בְּכָל לָשׁוֹן. תּוֹמֵר הַרַ"י לְהַלָּכָה כְּחֲכָמִים לְהַלָּכָה כְּרַבִּי מְחַבְּרוֹ וְלֹא מִחַבְּרֵיהוּ (עירובין ד' מו:) **וְעוֹד דְּרַבָּנָן** סְבִירָא לְהוּ כְּמַאן דְּאָמַר לֹא הִשְׁמִיעַ (שבועות ו.) תָּמַר לוֹ ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה שְׁיָנוֹ בֶּן שֶׁל ר' עֲקִיבָא, כְּדִגְרִסִינַן הָתָם (שבועות ו.) תָּמַר לוֹ ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן שֶׁל ר"ע לְגַ"ע (בכורות נח. ועי' תוס' שם). **מִצְוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה.** שֶׁהַטּוֹעֶה מֵהֵיכָא לָרִיךְ לַחֲזוֹר כָּה נִלְמַד יְדֵי חוֹבָתוֹ (עירובין צה:). ק"ש **כְּתִבְּתָה.** נִלְמַד הַקְּדֵם וְלֹא נִלְמַד מֵאַחֵר (מגילה יז:). **בְּהוֹרַיְיתָן.** נִלְמַד הַקְּדֵם (שם). **דִּכּוּל הַתּוֹרָה כּוּלָּה בִּכְלָל לְשׁוֹן נֹאמְרָה.** לְקַיֵּים נְצִיבִים הַכְּנָסַת (סוטה לג.). **אִצְטְרִיךְ מִשּׁוּם דִּכְתִיב שְׁמַע.** מִלְּמֵדְכֶם שֶׁכָּל הַמְדַבֵּר בְּק"ש בְּכָל לָשׁוֹן, אֲלָא לְהַשְׁמִיעַ לְאָזְנָיו (שם).

מוֹסִיף רַשִׁ"י

אָמַר ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה. הָא דְּגַרְסִינַן בְּכוּלְּהוּ הַס"ד ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה הַיְינוּ בֶּן שֶׁל ר' עֲקִיבָא, כְּדִגְרִסִינַן הָתָם (שבועות ו.) תָּמַר לוֹ ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן שֶׁל ר"ע לְגַ"ע (בכורות נח. ועי' תוס' שם). **מִצְוֹת צְרִיכוֹת כַּוָּנָה.** שֶׁהַטּוֹעֶה מֵהֵיכָא לָרִיךְ לַחֲזוֹר כָּה נִלְמַד יְדֵי חוֹבָתוֹ (עירובין צה:). ק"ש **כְּתִבְּתָה.** נִלְמַד הַקְּדֵם וְלֹא נִלְמַד מֵאַחֵר (מגילה יז:). **בְּהוֹרַיְיתָן.** נִלְמַד הַקְּדֵם (שם). **דִּכּוּל הַתּוֹרָה כּוּלָּה בִּכְלָל לְשׁוֹן נֹאמְרָה.** לְקַיֵּים נְצִיבִים הַכְּנָסַת (סוטה לג.). **אִצְטְרִיךְ מִשּׁוּם דִּכְתִיב שְׁמַע.** מִלְּמֵדְכֶם שֶׁכָּל הַמְדַבֵּר בְּק"ש בְּכָל לָשׁוֹן, אֲלָא לְהַשְׁמִיעַ לְאָזְנָיו (שם).

רַבֵּינוּ חֲנַנְאֵל

מַתְנִי'. הָיָה קוֹרֵא בְּתוֹרָה וְהִגִּיעַ זְמַן הַמִּקְרָא אִם כִּיוֵּן לִבּוֹ יָצָא. אוֹקִימְנָא לְמַתְנִיתִין בְּקוֹרֵא לְהַגִּיהַ, שֶׁאֵינוֹ קוֹרֵא הַמִּילָה בִּניקוּדָה אֶלָּא בִּכְתִיבָה, כְּגוֹן מִיקְרָא קוֹרֵהוּ מִקְרָא כְּלוֹמַר חִסֵּר יו"ד, כְּעִנְיַן הַזֶּה הוּא קוֹרֵא לְהַגִּיהַ וְזֶה שֶׁצָּרִיךְ לְכַוֵּין אֶת לִבּוֹ. אֲבָל מִי שֶׁהִיא קוֹרֵא בְּמְסוֹרֶת הַמִּקְרָא וְהִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע בְּעֵת שֶׁהוּא קוֹרֵא בְּפָרָשַׁת שְׁמַע, אַע"פ שֶׁלֹּא קָרָא בְּכַוָּנַת הַלֵּב בְּשָׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע יָצָא. שְׁמַעְיָנִן מִינֵּיהּ דְּמִצְוֹת אֵינָן צְרִיכוֹת כַּוָּנָה וּבִרְכוֹת אֵינָן מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וּבְפֵירוּשׁ אָמְרוּ בְּתַלְמוּד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אָמַר ר' אַבִּין זֹאת אוֹמֶרֶת בִּרְכוֹת לֹא מְעַכְּבוֹת. **וְהָא** דְּאוֹקִימְנָא לְמַתְנִי' דְּתַמְהִיד בִּרְכוֹת אֵין מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ, הֵנִי מִילֵּי שֶׁלֹּא כְּסִדְרָן, אֲבָל לִקְרוֹת ק"ש (אפי') בְּלֹא בִּרְכָה לֹא. וְהֵנִי מִילֵּי בְּצִבּוּר. וְהָהִיא דְּפ"ק דְּיוֹמָא דְּמַתְרֵץ הָא בְּפֶרֶק רִאשׁוֹן הוּא בְּפֶרֶק רִאשׁוֹן, אֲלָא מִשּׁוּם ר"ע נָקֵט פֶּרֶק רִאשׁוֹן, אֲבָל אֵין צָרִיךְ כּוֹנָה כִּי אִם פְּסוּק רִאשׁוֹן וְגַבֵּי הַכֹּהֲנִים נְשָׁנִיָּה, וּמַתְנִי' דְּהָכָא בְּיָחִיד כְּדַאֲנַן הֵיכָא קוֹרֵא בַּתּוֹרָה. **שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הַכָּבוֹד.** פֵּירוּשׁ שׁוֹאֵל בְּשָׁלוֹם אָדָם נִכְבָּד שֶׁרָאוּי לְהַקְדִּים לוֹ שָׁלוֹם. וּמֵשִׁיב שָׁלוֹם לְמִי שֶׁמְּקַדִּים לוֹ שָׁלוֹם. **תָּנוּ רַבָּנָן קְרִיאַת שְׁמַע כְּתַקָּנָתָהּ.** פֵּירוּשׁ, קְרִיאַת שְׁמַע בְּלָשׁוֹן שֶׁנִּכְתְּבָה בְּסִינֵי דְּהַיְינוּ לָשׁוֹן קֹדֶשׁ דִּבְרֵי רַבִּי, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בְּכָל לָשׁוֹן שֶׁקּוֹרְאִין אוֹתָהּ בְּשֵׁם אֻמָּה זוֹ אוֹ אַחֶרֶת כְּגוֹן אַשּׁוּרִית וְעִבְרִית וְסוּרְיָנִית וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן. וְאֵין מְתַרְגְּמִין אוֹתָהּ אֶלָּא כְּתִקָּנָתָהּ. וְלָמָּה לִי לְמֵימַר דְּבְ